

Onderwerp
Afdoening van uw klacht

Organisatieonderdeel
Den Haag
Staf
Veiligheid, Integriteit en Klachten

Behandeld door

Functie
Klachtencoördinator

Telefoon
0900-8844

E-mail
team-vik.den-haag@politie.nl

Ons kenmerk

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
18 september 2023

Bijlage(n)
2

Pagina
1

Zeer geachte

In uw brief van 1 februari 2023 klaagt u over het optreden van politieambtenaren van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) van de eenheid Den Haag. In de uitkomst van de afdoening van uw klacht door het sectorhoofd DROS kon u zich niet vinden. U verzocht mij om een oordeel over uw klacht. Ik heb daarop de onafhankelijke klachtencommissie voor de eenheid Den Haag gevraagd uw klacht te behandelen en mij te adviseren. U heeft bij de klachtencommissie aangegeven dat u graag een schriftelijke afdoening wenste. Van de mogelijkheid uw verhaal te doen bij een hoorzitting heeft u geen gebruik willen maken.

Identificatie (W.I.D.)

Op 22 december vond in Den Haag voor de ambassade van Iran een aangemelde demonstratie plaats. U heeft deze demonstratie namens Amnesty International aangemeld en u fungeerde als aanspraakpunt namens de organisatie.

De demonstratie verliep rustig en liep eigenlijk al op zijn einde toen de politie voor de tweede keer arriveerde. De politie kwam bij de demonstratie een kijkje nemen en een medewerker vroeg aan de aanwezigen of de organisator van de demonstratie aanwezig was. U heeft zich daarop kenbaar gemaakt als de organisator. De politiemedewerker vroeg u om uw legitimatie voor hun administratie en om te controleren of uw naam klopte met de aanvrager van de demonstratie.

U heeft in eerste instantie geweigerd uw legitimatie te laten zien. Pas nadat de politie uw legitimatie vorderde en dreigde u mee te nemen naar het bureau, heeft u uw legitimatie getoond.

U verwijt de politie dat zij onrechtmatig uw legitimatie hebben gevorderd.

Een politieambtenaar mag iemand die geen verdachte is, aanspreken en zijn of haar legitimatie vragen. Dit kan echter niet zomaar. De politie dient hier wel een concrete aanleiding voor te hebben die gebaseerd is

Onderwerp
Afdoening van uw klacht

Datum
18 september 2023

Pagina
2 van 3

op het uitvoeren van de politietaak (strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, handhaving van de openbare orde en/of hulpverlening). De Wet op de identificatieplicht geeft aan dat een identiteitsbewijs alleen kan worden gevorderd als dit noodzakelijk is voor een redelijke taakuitoefening. Deze noodzakelijkheid moet ook achteraf kunnen worden aangetoond. Kortom het vragen of vorderen van een identiteitsbewijs is aan voorwaarden gebonden. In geval van een demonstratie zou deze noodzaak voort kunnen vloeien uit ontstane rellen of een dreigende escalatie.

Bij de demonstratie van 22 december 2022 was dit niet aan de orde. Het beleid dat een organisator van een demonstratie tijdens de gehele demonstratie aanwezig dient te zijn en tevens beschikbaar is als aanspreekpunt, kan niet worden gezien als een noodzakelijke grond voor het vorderen van een identiteitsbewijs.

De politiemedewerker had in dit geval kunnen volstaan met het vragen of de aanmelder van de demonstratie aanwezig was en vervolgens kunnen vragen naar uw naam om deze te kunnen vergelijken met de naam op het aanmeldformulier bij de gemeente.

Het onder deze omstandigheden vorderen van uw ID-bewijs was een inbreuk op uw persoonlijke levenssfeer. Ik acht uw klacht dat u onrechtmatig uw ID-bewijs is gevorderd **gegrond**. Ik bied u hiervoor mijn welgemeende excuses aan.

Deskundigheid (informatieverstreking)

In aanvulling op het bovenstaande klaagt u erover dat aan u onvoldoende is uitgelegd waarom de politiemedewerker uw persoonsgegevens wilde hebben.

De politiemedewerker heeft bij het vragen om uw identiteitsbewijs alleen benoemd dat uw persoonsgegevens nodig waren voor de administratie en de uitvoering van de politietaak. Dit was voor u onvoldoende.

De politiemedewerker heeft aan u uitgelegd dat hij uw persoonsgegevens op uw ID-bewijs wilde vergelijken met de naam op de aanvraag van de demonstratie bij de gemeente.

Tussen u en de betrokken politiemedewerker is vervolgens een discussie ontstaan over het wel of niet hoeven tonen van een ID-bewijs. Deze discussie is dermate opgelopen dat de politiemedewerker op enig moment heeft aangegeven uw ID-bewijs te vorderen. Dat in deze discussie de echte reden dat de politiemedewerker uw ID-bewijs wilde zien, niet duidelijk en voldoende naar voren is gekomen, acht ik aannemelijk.

De politiemedewerker had bij de initiële vraag om uw persoonsgegevens direct duidelijk de reden van de vraag dienen toe te lichten. Wellicht had dat het ontstaan van een discussie kunnen voorkomen. Ik acht uw klacht met betrekking tot de informatieverstreking **gegrond** en bied u mijn welgemeende excuses aan.

Vastleggen/verantwoorden

Bij het vragen danwel vorderen van uw ID-bewijs bent u geïnformeerd dat het overnemen van uw persoonsgegeven alleen ter administratie zou zijn. In de brief van het Sectorhoofd stond echter vermeld dat ook is vastgelegd in de registratie dat u zich niet wilde legitimeren.

Onderwerp
Afdoening van uw klacht

Datum
18 september 2023

Pagina
3 van 3

Hoewel registraties worden opgemaakt in het kader van transparantie is u niet verteld welke registraties er zijn opgemaakt. U heeft inmiddels een verzoek ingediend bij de Privacy Desk om de politieregistraties in te mogen zien.

Het vragen danwel vorderen van een identiteitsbewijs hoeft niet altijd in de politiesystemen te worden vastgelegd. Dit is wel noodzakelijk als de politie dwangmiddelen gebruikt. Dwangmiddelen zijn een grote inbreuk op iemand persoonlijke integriteit en die inbreuk dient zorgvuldig te worden vastgelegd. Het vastleggen hiervan geeft burgers de mogelijkheid om te controleren of hun gegevens juist en volledig worden verwerkt en louter zijn vastgelegd met het oog op het doel waarvoor ze zijn gevraagd of gevorderd.

Nu vast is komen te staan dat er geen noodzaak was om uw identiteitsbewijs te vorderen, betekent dit ook dat het vastleggen van uw persoonsgegevens niet voldoet aan de vereisten van de Wet politiegegevens.

Ik acht uw klacht dat uw persoonsgegevens onterecht in de politiesystemen zijn vastgelegd **gegrond**. Ik bied u hiervoor mijn welgemeende excuses aan.

Bejegening/houding/gedrag

Tijdens de ontstane discussie met de betrokken politiemedewerker heeft een andere politiemedewerker zich kennelijk in het gesprek gemengd. Deze politiemedewerker kwam door zijn taalgebruik en houding intimiderend op u over.

Omdat een verklaring van deze betrokken medewerker ontbrak, heeft de commissie deze medewerker alsnog bevroegd naar het verloop van het gesprek. Door de verstreken tijd kan de medewerker zich het gesprek niet meer helder voor de geest halen.

De medewerker geeft wel aan het vervelend te vinden dat zijn aanwezigheid bij het gesprek zo op u is overgekomen.

Nu achteraf niet meer is vast te stellen hoe de bejegening/houding en gedrag is geweest moet ik mij op dit punt **onthouden van een oordeel**.

Een afschrift van het advies van de klachtencommissie is bijgevoegd. Mijn beslissing zal onder de aandacht van alle betrokkenen worden gebracht.

Indien u zich niet met mijn oordeel kunt verenigen, kunt u zich wenden tot de Nationale Ombudsman, Postbus 93122, 2509 AC Den Haag.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met de meeste hoogachting

Politiechef Eenheid Den Haag

onafhankelijke Klachtencommissie voor de politie eenheid Den Haag

Behandeling klacht nummer 2023-0007250

Advies aan de politiekef van Den Haag betreffende de behandeling van de klacht van

De klachtencommissie politie eenheid Den Haag (hierna de commissie) in de samenstel-
ter), de , en de l

... heeft onder meer kennisgenomen van:

1. De e-mail van (hierna: klaagster), d.d. 1 februari 2023, waarin zij klaagt over het optreden van de politie, Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS), team Regionale Conflict en Crisisbeheersing (RCCB) van de politie-eenheid Den Haag.
2. De afdoeningsbrief van het sectorhoofd DROS, l, d.d. 24 mei 2023.
3. De brief van klaagster, d.d. 7 juni 2023, waarin zij verzoekt om een oordeel van de politiechef over haar klacht.
4. Het onderzoeksrapport van de klachtbehandelaar DROS, l d.d. 20 juni 2023, inclusief de verklaring van de betrokken politieambtenaar.

Verloop klachtproces tweede fase.

Klaagster is per brief en e-mail, d.d. 27 juni 2023, geïnformeerd dat de commissie haar klacht in behandeling heeft genomen. Klaagster is erop gewezen dat naast de keuze voor een reguliere (fysieke) hoorzitting zij haar klacht ook op alternatieve wijze kan worden afgedaan, bijvoorbeeld schriftelijk of digitaal. Klaagster verzocht per e-mail, d.d. 5 juli 2023, haar klacht schriftelijk af te doen. De commissie achtte zich na bestudering van het klachtdossier voldoende geïnformeerd en had geen aanvullende vragen voor klaagster en de betrokken politieambtenaar. De commissie heeft wel de zienswijze van een tweede bij het incident aanwezige politieambtenaar op laten vragen. Deze zienswijze is meegenomen in het advies. Tevens heeft de commissie navraag gedaan bij de afdeling RCCB naar het beleid in dergelijke situaties. Het antwoord daarop is ter beoordeling van deze casus meegenomen in het advies.

De commissie komt na beraadslaging tot de volgende overwegingen, conclusies en advies.

De klacht:

De commissie stelt vast dat klaagster, samengevat, klaagt over: **I) Identificatie (W.I.D.)**, namelijk het onrechtmatig vorderen van het legitimatiebewijs, **II) Deskundigheid**, namelijk het door de politieambtenaar niet voldoende uitleggen waarom de persoonsgegevens nodig waren, **III) Vastleggen / verantwoord**, namelijk het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens in de politiestructuren en **IV) Bejegening / houding / gedrag**, namelijk het intimiderende taalgebruik en houding van de politieambtenaar.

De feiten:

De commissie acht, op basis van de bovengenoemde stukken, de volgende feiten als vaststaand:

1. Op 21 december 2022 vond een aangemelde demonstratie (protestactie) plaats voor de ambassade van Iran in Den Haag.
2. Klaagster had namens Amnesty International de demonstratie aangemeld. Zij was bij de demonstratie aanwezig en was tevens het aanspreekpunt.
3. De politie kwam ter plaatse en vroeg naar en vorderde vervolgens het legitimatiebewijs van klaagster. Klaagster voldeed aan dit verzoek.
4. De politie registreerde het incident in het politiesysteem.

Korte en zakelijke weergave van de zienswijze en verklaringen van klager en de betrokken politieambtenaren:

Klaagster verklaart dat zij op 21 december 2022 namens Amnesty International tussen 12:00 uur en 14:00 uur aanwezig was bij een aangemelde protestactie voor de ambassade van Iran in Den Haag. Rond 13:30 uur kwam een busje met drie politiemensen langs om te vragen wat klaagster en haar mededemonstranten aan het doen waren. Na de uitleg van klaagster leken de politiemensen tevreden te zijn. Rond 13:50 uur kwam een van de politiemannen klaagster om haar legitimatiebewijs vragen. De politiemann die het identiteitsbewijs van klaagster wilde, gaf aan dat hij dat nodig had voor de administratie. Klaagster legde de politiemann uit dat zij niet verplicht is haar identiteitsbewijs te laten zien als daar geen gegronde reden voor is. Hierop volgde een discussie over de vraag of klaagster wel of niet verplicht is haar identiteitsbewijs te tonen op dit moment, eindigend in het vorderen van haar identiteitsbewijs. Hierbij werd vermeld dat als klaagster niet mee zou werken, zij mee zou moeten naar het politiebureau. Hierop heeft klaagster uiteindelijk toch besloten om haar identiteitsbewijs te laten zien. Door twijfel of een (bemiddelings)gesprek een zinvolle bijdrage zou hebben, besloot klaagster om af te zien van dit gesprek en de volgende stap in het klachtproces te maken.

De betrokken politieambtenaar verklaart dat hij op 21 december 2022 vanuit zijn neventaak¹ met andere collega's aan het werk was. Tijdens de briefing werd medegedeeld dat bij de ambassade van Iran een kleinschalige aangemelde demonstratie zou gaan plaatsvinden. De politie kreeg de taak om toezicht te houden op het ordelijk verloop van de demonstratie. Eenmaal aangekomen bij de locatie vroeg de betrokken politieambtenaar aan de groep demonstranten wie de organisator van de demonstratie was, waarop klaagster aangaf dat zij de demonstratie namens Amnesty International had georganiseerd. De betrokken politieambtenaar gaf in gesprek met klaagster aan dat hij graag haar identiteit wilde controleren, zodat hij zeker was met de organisator te maken te hebben en er afspraken gemaakt konden worden over het goed laten verlopen van deze demonstratie. Klaagster toonde daarop een folder dat alleen verdachten een identiteitsbewijs hoefden te tonen. De betrokken politieambtenaar heeft klaagster uitgelegd dat er meer situaties zijn waarop de politie een identiteitsbewijs en daarmee de identiteit van personen mogen controleren zonder dat sprake is van een verdachte. Op de vraag op welke wetgeving de betrokken politieambtenaar zich baseerde, vertelde hij klaagster dat dit de Politiewet was en in het bijzonder artikel 8 lid 1 van de Politiewet. De betrokken politieambtenaar vorderde vervolgens het identiteitsbewijs van klaagster en wees haar op de consequenties van het niet voldoen aan deze vordering. Klaagster overhandigde uiteindelijk haar identiteitsbewijs. De betrokken politieambtenaar heeft een verslag gemaakt van de demonstratie in het politieregistratiesysteem en hierin vastgelegd dat klaagster namens Amnesty International de organisator was van de demonstratie. Daarnaast heeft de betrokken politieambtenaar in de mutatie vermeld dat klaagster in eerste instantie zich niet wilde legitimeren.

Advies:

Met betrekking tot het klachtelement:

I. Identificatie (W.I.D.)

¹ Naast zijn dagelijkse werk aan basisteam Wassenaar heeft de betrokken politieambtenaar een neventaak bij de afdeling RCCB van de eenheid Den Haag. Hij is als groepslid verbonden aan de Mobiele Eenheid (ME). In deze functie werkt de betrokken politieambtenaar naast de inzet als ME'er grotendeels als paraat peloton. Dit houdt in dat groepsgebonden als reguliere politie-eenheid wordt opgetreden en ondersteuning wordt geleverd

De commissie overweegt het volgende.

Een politieambtenaar mag iemand die geen verdachte is, aanspreken en naar zijn identiteitsgegevens vragen. De politie dient voor het ter inzage vragen van een identiteitsbewijs wel een concrete aanleiding te hebben, gebaseerd op een van de onderdelen van de politietaak, namelijk de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, de handhaving van de openbare orde en/of hulpverlening. De betrokkene hoeft op vragen van een politieambtenaar niet zonder meer te antwoorden, maar is wel verplicht zich te identificeren, als *ter uitvoering van de politietaak* een identiteitsbewijs wordt gevraagd².

Klaagster verwijt de politie onrechtmatig haar legitimatiebewijs te hebben gevorderd.

Klaagster verklaart dat het vorderen van het legitimatiebewijs vanwege het organiseren van/deelnemen aan een demonstratie niet noodzakelijk is voor de uitvoering van de politietaak. De demonstratie verliep rustig en klaagster en de andere demonstranten stonden zelfs op het punt om te vertrekken. De politie kwam pas het laatste kwartier langs en er was geen aanleiding om te vermoeden dat klaagster en haar mededemonstranten iets strafbaars van plan waren. Het idee dat mensen die een demonstratie organiseren gecontroleerd moeten worden, druist in tegen het demonstratierecht. Autoriteiten moeten juist het demonstratierecht beschermen en faciliteren. Door klaagsters legitimatie te vorderen om een voor haar onduidelijke reden dat de politie moet checken of zij de contactpersoon is, geeft klaagster niet het idee dat de autoriteiten uitgaan van vertrouwen en vreedzaamheid van de demonstratie.

De betrokken politieambtenaar verklaart dat het beleid van de politie is dat de organisator van een demonstratie tijdens de gehele demonstratie aanwezig dient te zijn en beschikbaar moet zijn als aanspreekpunt van de politie. Om te verifiëren of hij daadwerkelijk met de organisator te maken had, vroeg de betrokken politieambtenaar klaagster naar haar identiteitsbewijs. Doordat klaagster in eerste instantie niet wilde voldoen aan zijn verzoek heeft de betrokken politieambtenaar haar identiteitsbewijs gevorderd, waaraan zij uiteindelijk voldeed.

De commissie merkt op dat uit de wetsgeschiedenis van de Wet op de identificatieplicht (WID) valt af te leiden dat de invoering van deze plicht mede ten doel heeft beter te kunnen optreden tegen personen die in de openbare ruimte de openbare orde (dreigen) te verstoren of overlast veroorzaken. De Instructie identificatieplicht over de uitoefening van bevoegdheden op grond van de Wet op de identificatieplicht, hierna de Instructie, duidt aan op welke wijze de politie deze wettelijke bevoegdheid dient uit te oefenen.³ Volgens de Instructie kan een identiteitsbewijs alleen worden gevorderd in gevallen waarin dit noodzakelijk is voor de redelijke taakuitoefening. De Instructie geeft daarnaast een opsomming van de gevallen waarin een identiteitscontrole gerechtvaardigd is. Niet alleen moet een vordering noodzakelijk zijn, maar moet deze noodzaak achteraf ook kunnen worden aangetoond⁴. Het handhaven van de identificatieplicht valt niet onder het begrip redelijke taakuitoefening wanneer het enkel gaat om het maken van afspraken of de enkele behoefte iemand uit de anonimiteit te halen. Met andere woorden aan het vragen/vorderen van een identiteitsbewijs zijn voorwaarden verbonden. Het enkel verwijzen naar de politietaak⁵ is onvoldoende. Er zal ook een concrete aanleiding moeten zijn. Bij een demonstratie zou het dan bijvoorbeeld kunnen gaan om rellen of (dreigende) escalatie. Hierbij maakt het niet uit of het gaat om een demonstratie of een eenmansprotest.

Gelet op het verloop van de demonstratie heeft zich naar oordeel van de commissie geen enkele feitelijke omstandigheid voorgedaan die een dergelijke vordering zou kunnen rechtvaardigen. Het beleid dat de organisator (en of gemandateerde) tijdens de gehele demonstratie aanwezig dient te zijn en beschikbaar moet zijn als aanspreekpunt, maakt dit niet anders. De politie

² Artikel 2 Wet op de identificatieplicht: "Een ieder die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, is verplicht op de eerste vordering van een ambtenaar als bedoeld in artikel 8 van de Politiewet 2012 (...), een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 ter inzage aan te bieden."

³ Per 1 januari 2017 is de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht (2009A024) vervangen door de Instructie identificatieplicht over de uitoefening van bevoegdheden op grond van de Wet op de identificatieplicht (Staatscourant 2016 nr. 70055, 30 december 2016).

⁴ Zie H.G.M. Hoekendijk, *Wettteksten voor de hulpofficier*, Wolters Kluwer Nederland B.V. 2023, p. 161.

⁵ Artikel 8 lid 1 van de Politiewet: "Een ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, is bevoegd tot het vorderen van inzage van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van personen, voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van de politietaak".

had in dit geval ook kunnen volstaan met het vragen of de aanmelder van de demonstratie aanwezig was en eventueel de naam kunnen vragen om te controleren of dat deze overeen kwam met de aanmelding zoals die bij de gemeente was gedaan. Het vragen/vorderen van een identiteitsbewijs vormt een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de burger. Om deze reden dient de politie hiermee terughoudend te zijn. Dit neemt echter niet weg dat er bepaalde omstandigheden tijdens een demonstratie kunnen zijn, die het vragen/vorderen van een identiteitsbewijs wel kunnen rechtvaardigen. Daar in deze casus de noodzaak ontbrak, acht de commissie het handelen van de politie niet behoorlijk.

De commissie adviseert u de klacht met betrekking tot dit klachtelement **gegrond** te verklaren.

Met betrekking tot het klachtelement:

II. Deskundigheid (informatieverstreking)

De commissie overweegt het volgende.

De politie zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie, als de burger daarom vraagt, maar ook uit zichzelf.

Klaagster verwijt de politie niet voldoende te hebben uitgelegd vanwege welk feit haar persoonsgegevens nodig waren.

Klaagster verklaart dat haar niet is uitgelegd waarom haar persoonlijke gegevens nodig waren, behalve dan voor de administratie. De opmerking voor 'de uitvoering van de politietaak' vindt klaagster een te algemeen antwoord. Klaagster vindt dat de betrokken politieambtenaar haar de reden duidelijker had kunnen uitleggen.

De betrokken politieambtenaar verklaart dat hij wilde weten wie de aanvrager/organisator van de demonstratie was. Een verificatie kan niet anders plaatsvinden dan de gegevens van de aanvraag te vergelijken met een identiteitsbewijs van de persoon waarmee hij in gesprek was en met wie hij afspraken maakte. De betrokken politieambtenaar heeft klaagster dit uitgelegd.

De commissie maakt uit de zienswijzen in het klachtdossier op dat er vrij snel een discussie ontstond tussen klaagster en de betrokken politieambtenaar over het al dan niet hoeven tonen van een identiteitsbewijs. Hierbij heeft de betrokken politieambtenaar uitgelegd dat er situaties zijn waarbij de politie ook personen mag controleren zonder dat sprake is van een verdachte, maar dit wel in het belang is voor een goede uitoefening van de politietaak. De commissie acht het aannemelijk dat door de ontstane discussie en de algemene uitleg van de betrokken politieambtenaar de juiste reden om in dit geval naar een identiteitsbewijs te vragen onderbelicht is gebleven. De commissie acht derhalve het verstrekken van informatie onvoldoende en daarmee de klacht op dit punt gegrond.

De commissie adviseert u de klacht met betrekking tot dit klachtelement **gegrond** te verklaren.

Met betrekking tot het klachtelement:

III. Vastleggen / verantwoorden

De commissie overweegt het volgende.

Het verwerken van gegevens in het politieregistratiesysteem is wettelijk vastgelegd in de Wet Politiegegevens (Wpg). Onder politiegegevens wordt verstaan: "Elk persoonsgegeven dat wordt verwerkt in het kader van de uitvoering van de politietaak, bedoeld in artikel 3 en artikel 4 van de Wpg" (definitie onder a van de Wpg). Daarnaast staat in de Wpg onder artikel 3 dat het verwerken van gegevens in het politieregistratiesysteem noodzakelijk en rechtmatig dient te zijn. Het verstrekken van gegevens uit het politiesysteem mag alleen onder strikte voorwaarden bij de wet voorzien.

Klaagster verwijt de politieambtenaar haar persoonsgegevens onrechtmatig in het politiesysteem te hebben verwerkt.

Klaagster verklaart dat haar verteld is dat het overnemen van haar persoonsgegevens alleen voor de administratie zou zijn. In de brief van het sectorhoofd staat echter dat er ook bij is vermeld dat klaagster zich niet wilde legitimeren. Volgens de brief van het sectorhoofd worden registraties gemaakt in het kader van transparantie, maar klaagster is niet verteld welke registraties zijn gemaakt. Daarnaast heeft klaagster nog geen reactie ontvangen op haar inzageverzoek. Klaagster betwist dat politiemedewerkers verplicht zijn om registraties op te maken van identiteitscontroles.

De betrokken politieambtenaar verklaart van de demonstratie een verslag in het politiesysteem te hebben gemaakt. Hij heeft hierin vastgelegd dat klaagster namens Amnesty International de organisator was van deze demonstratie. Daarnaast heeft hij als bijzonderheid in deze mutatie vermeld dat klaagster in eerste instantie zich niet wilde legitimeren.

De commissie merkt op dat een vragen/vorderen van een identiteitsbewijs niet te allen tijde dient te worden geregistreerd, met name niet als er geen sprake is van een strafbaar feit. Wel dient de politie het gebruik van dwangmiddelen te registreren. Niet alleen vormen die een behoorlijk inbreuk in de persoonlijke levenssfeer, maar geeft het de burger de mogelijkheid te controleren of gegevens over hen verwerkt juist, volledig en ter zake dienend zijn. Hiervan is in deze casus geen sprake. Bij klachtelement I) **Legitimatie (W.I.D.)** oordeelde de commissie al dat er geen noodzaak was om klaagsters identiteitsbewijs te vragen/vorderen en dat hiermee niet gehandeld is in het kader van de politietoelating. Deze constatering maakt tevens dat het verwerken van klaagsters gegevens niet voldoet aan de vereisten van de Wpg. De politie had wel kunnen volstaan met het opstellen van een mutatie met alleen de mededeling dat er een aangeelde demonstratie had plaatsgevonden en contact is geweest met de organisator van de demonstratie, zonder daarbij de naam van klaagster te benoemen. Gelet op het vorenstaande acht de commissie de klacht op dit punt tevens gegrond.

Klaagster verwijst naar het rapport van Amnesty International "Ongecontroleerde macht". Hierin wordt gesteld dat identiteitscontroles juist niet mogen worden geregistreerd, tenzij er een verdenking is van een strafbaar feit. Dit om te voorkomen dat sprake is van een chilling effect⁶ van identiteitscontroles op het demonstratierecht en de vrijheid van meningsuiting. Klaagster verklaart dat tijdens de discussie haar op het hart is gedrukt dat er 'niks raars' met haar gegevens zouden gebeuren. Desalniettemin maakt klaagster zich toch zorgen over wat er in het politiesysteem geregistreerd staat onder haar naam. De commissie merkt op geen aanwijzingen te hebben dat dit het doel is geweest van de betrokken politieambtenaar.

Klaagster heeft gelet haar opmerking over de privacydesk kennelijk al een verzoek tot inzage ingediend. Via deze kan zij kennis verkrijgen over hetgeen over haar in het politiesysteem staat vermeld en eventueel een verzoek tot rectificatie/verwijdering indienen.

De commissie adviseert u de klacht met betrekking tot dit klachtelement **gegrond** te verklaren.

Met betrekking tot het klachtelement:

IV. Bejegening / houding / gedrag

De commissie overweegt het volgende.

Van de politie mag worden verwacht dat zij zich in iedere situatie professioneel opstelt. De burger dient respectvol te worden bejegend, waarbij rekening dient te worden gehouden met de persoon. Tegelijkertijd dient de burger zich fatsoenlijk naar de politie te gedragen. Zowel de politie als de burger heeft een rol escalatie te voorkomen.

⁶ Met chilling effect wordt bedoeld het verhinderen of ontmoedigen van het legitiem gebruik van een grondwettelijk recht, met name de vrije meningsuiting, door de mogelijkheid van of dreiging met vervolging of sanctie langs juridische weg.

Klaagster verwijt de politieambtenaar die halverwege de discussie bij zijn collega en klaagster kwam staan door taalgebruik en houding intimiderend te zijn overgekomen.

De commissie heeft na ontvangst van het klachtdossier de verklaring van deze tweede betrokken politieambtenaar op laten vragen. Op 2 augustus 2023 is vervolgens een zienswijze opge maakt en verklaart de betrokken politieambtenaar het volgende: "Ik kan mij het verloop niet meer helder voor de geest halen. Als het zo is overgekomen vind ik het vervelend voor i

De commissie merkt op dat van de gestelde feiten onvoldoende is gebleken. Zij kan derhalve niet vaststellen of het taalgebruik en houding van de betrokken politieambtenaar intimiderend is geweest. Nu dit niet meer te achterhalen is, dient de commissie zich te onthouden van een oordeel.

De commissie adviseert u zich met betrekking tot dit klachtelement te onthouden van een oordeel.

Den Haag, 25 augustus 2023

voorzitter

onafhankelijke Klachtencommissie
voor de politie eenheid Den Haag

Advies aan de politiechef van Den Haag betreffende de behandeling van de klacht van

Klachtdossier:
Klager:

Den Haag, 25 augustus 2023

voorzitter